

ΕΣΕΕ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

**ΘΕΣΕΩΝ & ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ**

**προς τον
Υφυπουργό Βιομηχανίας και Εμπορίου
κ. Νίκο Παπαθανάση**

30.07.2019

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΜΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Το εμπόριο αποτελεί ακόμη έναν από τους μεγαλύτερους και σημαντικότερους «εργοδότες» της ελληνικής οικονομίας. Σημαντικότερος, όχι μόνο γιατί αντιπροσωπεύει σημαντικό μερίδιο της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης αλλά γιατί ακόμα και σήμερα αποτελεί την βασική πύλη εισόδου των νέων στην αγορά εργασίας.

Σήμερα, οι περίπου **236.000** εμπορικές επιχειρήσεις απασχολούν **690.000** άτομα, καλύπτοντας το **18%** της συνολικής απασχόλησης στην οικονομία. Κύριο χαρακτηριστικό του είναι το μεγάλο πλήθος μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, που προσπαθούν να προσαρμοστούν στις συνεχώς εντεινόμενες συνθήκες ανταγωνισμού. Το εμπόριο, ένα κατεξοχήν ανοιχτό επάγγελμα, χαρακτηρίζεται από ιδιαιτερότητες που σχετίζονται με τις κινήσεις της αγοράς, την άμεση διάδραση με τους καταναλωτές και το μεγάλο ρίσκο που καλείται να διαχειριστεί ο επιχειρηματίας.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (SBA Fact Sheet - data for Greece 2017) οι Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν την ολότητα του ελληνικού επιχειρείν, δηλαδή το 100%, με τις πολύ μικρές εξ' αυτών να αποτελούν το 97,3% του συνόλου των επιχειρήσεων. Η ταξινόμηση των επιχειρήσεων βάσει μεγέθους μπορεί να πραγματοποιείται με βάση τα ευρωπαϊκά ομογενοποιημένα κριτήρια, τα οποία διαφοροποιούνται από τα αντίστοιχα εγχώρια, ακόμη και έτσι όμως οι μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις ανέρχονται μόλις στις 376 σε σύνολο 830.053 μονάδων. Όπως, μπορεί να γίνει αντιληπτό – και σε αντίθεση με άλλες χώρες – η ελληνική επιχειρηματικότητα βασίστηκε σε εταιρίες μικρού

μεγέθους, οι οποίες κάλυπταν ένα αξιοσημείωτο εύρος δραστηριοτήτων και διέθεταν ανέκαθεν τη μερίδα του λέοντος σε ό,τι αφορούσε την απασχόληση. Επιπλέον, λόγω του μεγέθους τους, οι ΜμΕ πάντοτε ήταν «ανοικτές» στον κρατικό έλεγχο, κάτι που αναιρεί και μία «παραφιλολογία» ότι δήθεν αυτές ευθύνονται για τον όγκο φοροδιαφυγής και εισφοροδιαφυγής και έχει επιβαρύνει τα δημόσια έσοδα. Από την πλευρά της απασχόλησης η μικρή και μεσαία επιχειρηματικότητα αποτελούν το μεγάλο εργοδότη στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας, με το ποσοστό των απασχολουμένων σε αυτές τις επιχειρήσεις να ξεπερνά το 85%, όταν η αντίστοιχη μέση αναλογία στα Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπολογίζεται στο 66,4%. Το εμπόριο, ειδικότερα, είναι ένα πεδίο δραστηριοποίησης και απασχόλησης για κοινωνικές ομάδες, όπως οι γυναίκες και οι νέοι, οι οποίες, κατά κύριο λόγο, πλήττονται από την ανεργία και την περιστασιακή απασχόληση. Ο σημαντικός κοινωνικός ρόλος του εμπορίου διαφαίνεται και από το δομικό ρόλο που κατέχει στις περιφερειακές αγορές οι οποίες συνιστούν παράγοντα ανάπτυξης, κοινωνικής συνοχής, ασφάλειας και πολιτισμού. Άλλωστε η σημασία της Μικρομεσαίας Επιχειρηματικότητας έχει αναγνωριστεί και ευρωπαϊκά με κάθε δυνατό τρόπο (πχ. Small Business Act), δυστυχώς όμως η πολιτική δεν έχει λάβει σοβαρά υπόψη τόσο τη σημασία όσο και τη μεγάλη συμβολή αυτών των επιχειρήσεων στην ανάπτυξη, στην κοινωνική συνοχή και στην κοινωνική ευημερία. Η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα στη χώρα είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις, να εισαγάγει καινοτομίες και να συνεργαστεί σε όλα τα επίπεδα για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

- Η ανάγκη υιοθέτησης μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής για την ανάπτυξη των ΜΜΕ, ως μοχλού καινοτομίας και οικονομικής ανάπτυξης.
- Η σημασία ενίσχυσης των συνεργειών – συνεργασιών μεταξύ των επιχειρήσεων με την εμπλοκή και της τοπικής αυτοδιοίκησης, αναβαθμίζοντας παράλληλα τη διακυβέρνηση και την περιφερειακή ανάπτυξη.
- Η απλοποίηση των διαδικασιών και η βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση.
- Αξιοποίηση της Δράσης «ΑΚΕ Ανοιχτά Κέντρα Εμπορίου», η οποία αφορά στην ενίσχυση των επιχειρήσεων και έχει ως στόχο τη δημιουργία συνεργιών μέσα από την ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ μικρών επιχειρήσεων που λειτουργούν εντός των παραδοσιακών εμπορικών κέντρων των πόλεων.
- Καμία παρέμβαση στο πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς, χωρίς να προηγηθεί πρώτα κοινωνικός διάλογος και διαβούλευση με τους παραγωγικούς φορείς.

Ανοικτά Εμπορικά Κέντρα

OPEN MALL

Η δράση αφορά στην οργανωμένη και συστηματική ανάδειξη και προβολή των εμπορικών κέντρων των πόλεων που θα υλοποιείται και θα συντονίζεται από τον εκάστοτε εμπορικό σύλλογο σε συνεργασία με τον Δήμο. Κύριος στόχος των οργανωμένων ενεργειών είναι η τόνωση της αγοράς των εμπορικών κέντρων των πόλεων, η αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους καθώς και η επανεδραίωσή τους ως ελκυστικό εμπορικό προορισμό για αγορές, διασκέδαση και κέρδος με απώτερο σκοπό την ενίσχυση των εμπορικών επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση των δυσμενών συνθηκών της οικονομικής κρίσης. Η Δράση για την τόνωση της αγοράς με τη δημιουργία “Ανοικτών Εμπορικών Κέντρων (Open Malls)” έχει ως στόχο να αναδεικνύει τα εμπορικά κέντρα των πόλεων αλλά και τις εμπορικές επιχειρήσεις της ευρύτερης εμπορικής περιοχής σε ενιαία κέντρα με δυνατότητες που συνδυάζουν το πολιτιστικό ενδιαφέρον με την ψυχαγωγία, το αγοραστικό όφελος και την ποιοτική εξυπηρέτηση των πολιτών. Ενέργειες χωροθέτησης και χαρτογράφησης των εμπορικών κέντρων σε συνδυασμό με τη δημιουργία σχετικών υποδομών

- Οργανωμένες ενέργειες μάρκετινγκ π.χ. Ενιαία κάρτα αγορών καταναλωτή (loyalty schemes) με πόντους αγορών ή και εκπτώσεις (στην οποία θα συμμετέχουν εμπορικά καταστήματα, καφετέριες, επιχειρήσεις στάθμευσης, παιδότοποι, κλπ)
- Οργανωμένη και συστηματική προώθηση / προβολή / επικοινωνία των επιχειρήσεων της εμπορικής περιοχής που συμμετέχουν στη δράση
- Δραστηριότητες που συνδυάζουν το αγοραστικό όφελος με την ψυχαγωγία με πολιτιστικό / κοινωνικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα (π.χ. street events, social events)

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

1. Εκπτώσεις – προσφορές – προωθητικές ενέργειες

Με το άρθρο 15 του ν. 4177/2013 επήλθαν σημαντικές αλλαγές στην διενέργεια εκπτώσεων και προσφορών, με σημαντικότερη την εισαγωγή των ενδιάμεσων εκπτωτικών περιόδων και την ουσιαστική κατάργηση της υποχρέωσης αναγγελίας των προσφορών στους τοπικούς Εμπορικούς Συλλόγους. Ακολούθως, με την υποπαράγραφο ΣΤ5 παράγραφος 2^α του άρθρου πρώτου ν. 4254/2014, δόθηκε το δικαίωμα στον Υπουργό να ρυθμίσει με απόφασή του εξ' αρχής το πλαίσιο εκπτώσεων – προσφορών και προωθητικών ενεργειών.

Σε εκτέλεση της διάταξης αυτής εκδόθηκε η Υπουργική Απόφαση 56885/10-11-2014 του Υφυπουργού Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας, με κύριο χαρακτηριστικό την διατήρηση των ενδιάμεσων εκπτωτικών περιόδων και την απελευθέρωση λίγο – πολύ όλων των άλλων πρακτικών με μόνη προϋπόθεση τον περιορισμό της ποσότητας των προσφερόμενων ειδών στο 50% του δυναμικού του καταστήματος. Η ΕΣΕΕ, τόσο μεμονωμένα, όσο και στο πλαίσιο της Ομάδας Εργασίας των φορέων και της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου για την επεξεργασία σχεδίου Κώδικα Δεοντολογίας της Αγοράς, δεν είχε προτείνει τίποτα από τα παραπάνω. Η Υπουργική Απόφαση που τελικά εκδόθηκε απείχε κατά πολύ από την πρόταση, στην οποία συναινετικά και με ελάχιστες διαφωνίες κατέληξαν οι φορείς της αγοράς που μετείχαν στην μακρά και εκτεταμένη διαβούλευση.

Οι θέσεις της ΕΣΕΕ για την συνολική ρύθμιση του θέματος έχουν ως εξής:

1. Να καταργηθούν οι ενδιάμεσες εκπτωτικές περίοδοι.
2. Να περιοριστεί η διάρκεια των τακτικών εκπτώσεων που διενεργούνται λόγω τέλους εποχής. Η ισχύουσα διάρκεια των δύο μηνών σε κάθε περίοδο εξαντλεί τις δυνατότητες των επιχειρήσεων νωρίς με αποτέλεσμα να πλήττεται στην συνέχεια η αξιοπιστία του θεσμού.

3. Οι προσφορές και οι προωθητικές ενέργειες να εννοούνται ως ενιαία ενότητα. Να δίνεται το δικαίωμα δύο 10ημέρων προσφορών και προωθητικών ενεργειών το χρόνο, που θα τα χρησιμοποιεί η κάθε επιχείρηση κατά το δοκούν. Οι προσφορές και προωθητικές ενέργειες να αφορούν το πολύ στο 1/3 του συνόλου των ειδών.
4. Εφόσον, οι προσφορές και οι προωθητικές ενέργειες παραμείνουν απελευθερωμένες, όπως σχεδόν είναι σήμερα, η διπλή διαγραμμένη τιμή και το ποσοστό έκπτωσης να επιφυλάσσονται αποκλειστικά και μόνο για τις τακτικές εκπτώσεις. Ο λόγος είναι απλός: να μην συγχέονται οι προσφορές – προωθητικές ενέργειες με τις τακτικές εκπτώσεις, γιατί έτσι υποβαθμίζεται ο θεσμός των εκπτώσεων. Συνακόλουθα, στις επικοινωνιακές πολιτικές των προσφορών και των προωθητικών ενεργειών να καθιερωθεί η πάγια θέση της ΕΣΕΕ για «μία τιμή – χαμηλή τιμή».
5. Οι προσφορές και οι προωθητικές ενέργειες ολοκληρώνονται και παύουν να αναγγέλλονται τουλάχιστον 30 ημέρες πριν από τις εκπτώσεις, προκειμένου και πάλι να είναι ξεκάθαρος ο ρόλος του κάθε θεσμού και να μην προκαλείται σύγχυση στους καταναλωτές.
6. Να εισαχθεί η τιμή γνωριμίας προϊόντος, για περίοδο που δεν θα ξεπερνάει τις 2 εβδομάδες.
7. Να δίνεται το δικαίωμα σε κάθε επιχείρηση να έχει «γωνία stock». Να αφορά μέχρι και στο 10% του συνολικού αριθμού των προϊόντων και να διαρκεί το πολύ ένα μήνα για το κάθε προϊόν.
8. Στα καταστήματα stock και outlet, τα οποία, υποτίθεται, είναι εκπωτικά από την φύση τους, συνήθως δεν υπάρχει κανενός είδους «έκπτωση» αλλά διάθεση προϊόντων «ειδικής παραγωγής», του αυτού σήματος αλλά υποδεέστερης ποιότητας. Η πρακτική αυτή είναι εκτός πλαισίου του υγιούς ανταγωνισμού και πρέπει να περιοριστεί. Παράλληλα, ζητούμε να εξεταστεί η δυνατότητα περιορισμού των καταστημάτων outlet σε κλειστό αριθμό ανά περιοχή.

9. Ειδικά σε ότι αφορά τα αυτά ως άνω καταστήματα (stock και outlet), τους έχει επιπλέον δοθεί το δικαίωμα συμμετοχής στις εκπτώσεις, το οποίο συνιστά αθέμιτο πλεονασμό που θα πρέπει να επανεξεταστεί, δεδομένου του ήδη υπάρχοντος ειδικού τιμολογιακού χαρακτήρα των καταστημάτων αυτών. Παράλληλα, θεωρούμε ότι η λειτουργία των συγκεκριμένων κλάδων πώλησης πρέπει να θεσμοθετηθεί αυτοτελώς από το νόμο με αυστηροποίηση των όρων λειτουργίας ενός καταστήματος Stock/Outlet που θα έχει ένα ξεκάθαρο μίγμα προϊόντων προς πώληση (stock, ελαττωματικό, προϊόν ειδικής παραγωγής) με αναγραφή μίας μοναδικής τελικής τιμής για την αποφυγή της παραπλάνησης του καταναλωτή.
10. Να καθιερωθεί ειδικό ηλεκτρονικό μητρώο προσφορών – προωθητικών ενεργειών στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, δημόσιο και ελεύθερα προσβάσιμο. Όλες οι προσφορές και προωθητικές ενέργειες να πρέπει να δηλώνονται εκεί. Παράλληλα, στο προ του ν. 4177/2013 νομικό πλαίσιο προβλεπόταν η αναγγελία των περιόδων προσφορών και στον Εμπορικό Σύλλογο. Η σχετική ενέργεια μετατράπηκε από υποχρεωτική σε δυνητική. Ζητάμε την επαναφορά της κοινοποίησης προς τον Εμπορικό Σύλλογο, καθώς έτσι μαθαίνει η επιχειρηματική κοινότητα την πραγματοποίηση προσφορών και μπορεί να δράσει ανάλογα είτε με παρόμοιες ενέργειες που μειώνουν τις τιμές, είτε με εκούσιους ελέγχους της πρακτικής που βοηθούν την Πολιτεία στην τήρηση του πλαισίου.
11. Να δημιουργηθεί ειδική Επιτροπή παρακολούθησης αθέμιτων πρακτικών, με την συμμετοχή των φορέων της αγοράς. Η Επιτροπή να τελεί υπό την προεδρία του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Καταναλωτή, να παρακολουθεί την εφαρμογή των κανόνων λειτουργίας της αγοράς, να καταγράφει τα προβλήματα και να υποβάλλει προτάσεις προς τον Υπουργό Ανάπτυξης.

2. Κυριακάτικη Αργία

Η ΕΣΣΕΕ ήδη από τότε που εκδηλώθηκε η τάση απελευθέρωσης των Κυριακών, εξέφρασε την κάθετη αντίθεση και την ευαισθησία του εμπορικού κόσμου της χώρας σχετικά με το θέμα αυτό. Την ίδια χρονική περίοδο, είχε συμφωνηθεί ότι, πριν από την οποιαδήποτε σχετική ρύθμιση ή πρόταση ρύθμισης, θα πραγματοποιηθεί πρώτα εξαντλητικός διάλογος μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

Αντ' αυτού, βρεθήκαμε αντιμέτωποι με την πλήρη απελευθέρωση της λειτουργίας των καταστημάτων όλες τις Κυριακές του χρόνου. Τελικά, με το άρθρο 16 ν. 4177/2013, όπως ισχύει σήμερα, ορίστηκε ότι γενικό άνοιγμα θα ισχύει μόνο για συγκεκριμένες και περιορισμένες εκ του νόμου Κυριακές το χρόνο και συγκεκριμένα την πρώτη Κυριακή κατά την έναρξη των εκπτώσεων, δύο Κυριακές πριν από την ημέρα των Χριστουγέννων, την τελευταία Κυριακή του χρόνου και την Κυριακή των Βαΐων (8 στο σύνολο).

Κατά τα λοιπά, η λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές παρέμεινε ζήτημα των τοπικών κοινωνιών και αντικείμενο σχετικής απόφασης του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη, κατά τις απαιτήσεις και τις επικρατούσες συνθήκες των τοπικών αγορών.

Ακολούθως, οι κατά τόπους Αντιπεριφερειάρχες εξέδωσαν τις σχετικές αποφάσεις λαμβάνοντας ειδική πρόνοια για τις τουριστικές περιοχές των νομών τους και έτσι η αγορά ισορρόπησε, βάσει των προτάσεών μας.

Ωστόσο, με την υποπαράγραφο ΣΤ5 παράγραφος 2^α του άρθρου πρώτου ν. 4254/2014, το Υπουργείο Ανάπτυξης επανέφερε το θέμα, ενώ αυτό είχε λήξει και ορίστηκε ότι με Υπουργική Απόφαση θα καθοριστούν 3 τουριστικές περιοχές στις οποίες θα ισχύσει πλήρης απελευθέρωση, άσχετα από τις αποφάσεις των Αντιπεριφερειάρχων. Τελικά, ο Υφυπουργός Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας εξέδωσε την 7 Ιουλίου 2014 την υπ' αριθμ. Κ1-1119/2014 Απόφαση, με την οποία, παρά το νόμο, απελευθέρωσε την λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές σε 3 περιφέρειες της χώρας, τις οποίες βάφτισε «3 περιοχές». Η συνέχεια είναι γνωστή: Οι Οργανώσεις ΕΣΣΕΕ, ΓΣΕΒΕΕ και ΟΙΥΕ προσφύγαμε στο Συμβούλιο της Επικρατείας κατά του

κύρους της πιο πάνω απόφασης, επί της οποίας προσφυγής εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 100/2017 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, που αναγνώρισε ότι **η Κυριακάτικη αργία αποτελεί συνταγματικό, απαραβίαστο και αναντικατάστατο δικαίωμα των επαγγελματιών και εργαζομένων, σχετιζόμενο όχι μόνο με την ανάγκη ανάπαυσης, αλλά συνολικά με την διαφύλαξη και ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους και της δυνατότητας οργάνωσης της προσωπικής και οικογενειακής ζωής.**

Και ενώ το θέμα των Κυριακών φάνηκε ότι έκλεισε με την ένταξη στις 7 Κυριακές του γενικού ανοίγματος και της τελευταίας Κυριακής του έτους (άρθρο 108 ν. 4314/2014), ήρθε το άρθρο 49 του μεσοπρόθεσμου νόμου 4472/2017 να ανοίξει πάλι το ζήτημα αυτό, απελευθερώνοντας, από τον Μάιο μέχρι και τον Οκτώβριο, την λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές:

- Στο Δήμο Αθηναίων
- Σε περιοχές του Δήμου Πειραιά
- Σε περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Νοτίου Τομέα Αθηνών
- Σε περιοχές του ιστορικού κέντρου Θεσσαλονίκης, όπως ορίζεται στην Υπουργική Απόφαση 3046/51009/1994 και
- Στην περιοχή γύρω από τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών.

Για τις περιοχές που περιλαμβάνονται μέσα στα όρια του Δήμου Αθηναίων, η απελευθέρωση ίσχυσε αυτομάτως από την δημοσίευση του νόμου. Για τις υπόλοιπες ως άνω περιοχές, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 75812-06/07/2017 Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης με την οποία καθορίστηκαν τα συγκεκριμένα όρια των περιοχών αυτών, όπου τα καταστήματα θα ανοίξουν. Η ΕΣΕΕ και άλλοι φορείς προσβάλλαμε την συγκεκριμένη απόφαση στο ΣτΕ και ακολούθησε η έκδοση της υπ' αριθμ. 18/2019 απόφασης του Δ' Τμήματος του Δικαστηρίου, με το οποίο κρίθηκε μεν η σχετική απόφαση συνταγματική, διατηρήθηκαν όμως οι ειδικές εξαιρετικές πρόνοιες της απόφασης της Ολομέλειας του ΣτΕ 100/2017. Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να δοθεί μία οριστική λύση στο θέμα, η ΕΣΕΕ επανακαταθέτει την πάγια πρότασή της, η οποία ικανοποιεί τις ανάγκες

της ελληνικής αγοράς συνολικά και εκμηδενίζει τις οποιεσδήποτε έριδες και διχογνωμίες:

- Να παραμείνουν πανελλαδικά ως εργάσιμες οι 3 σημαντικές Κυριακές (οι 2 τελευταίες Κυριακές του χρόνου και η Κυριακή των Βαΐων).
- Να καταργηθεί η εξουσιοδοτική διάταξη του νόμου που δίνει το δικαίωμα στον εκάστοτε Υπουργό Ανάπτυξης να καθορίζει κεντρικά τις τουριστικές περιοχές και η συγκεκριμένη αρμοδιότητα να ασκείται μόνο από τους τοπικούς Αντιπεριφερειάρχες, οι οποίοι, μετά από διαβούλευση με τους φορείς της τοπικής κοινωνίας, μπορούν να ανοίγουν με απόφασή τους τα τοπικά καταστήματα ορισμένες Κυριακές, κρίνοντας κατά τις ειδικές συνθήκες της κάθε περιοχής (τοπικές εκδηλώσεις, τουριστικές περίοδοι κλπ.).

3. Λειτουργία του υπαίθριου εμπορίου και των λαϊκών αγορών

Η εισαγωγή του νόμου 4497/2017 βοήθησε στην ρύθμιση ενός χώρου γενικά αρρυθμιστου και άναρχου, εκσυγχρόνισε την πρακτική της υπαίθριας διάθεσης και συνέβαλε στον εξορθολογισμό της σχετικής αγοράς.

Ωστόσο, χρειάζεται να ληφθούν τα μέτρα εκείνα που θα καταστήσουν το πλαίσιο ακόμη πιο αποτελεσματικό και θα μειώσουν ακόμη περισσότερο τα φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού που η υπαίθρια εμπορική δραστηριότητα ασκεί στις οργανωμένες εμπορικές επιχειρήσεις. Οι σχετικές προτάσεις μας συνοψίζονται στα κάτωθι:

- Προτείνουμε την σύσταση ενός Ειδικού Σώματος Δίωξης Παρεμπορίου, με ενιαία γενική αρμοδιότητα επάνω στο αντικείμενο. Το Σώμα θα λειτουργεί υπό την διεύθυνση και εποπτεία του ΣΥΚΕΑΑΠ, με περιφερειακή αποκέντρωση και σκοπό θα έχει τους ελέγχους, την δέσμευση και καταστροφή των κατασχεθέντων, την εποπτεία της διαφθοράς και της συναλλαγής, τον εντοπισμό των παράνομων αποθηκών χονδρικής διανομής και πώλησης όπου συγκεντρώνονται τα παράνομα εμπορεύματα και την αποδιοργάνωση των κυκλωμάτων

τροφοδοσίας. Όπου απαιτείται, το Σώμα θα επικουρείται από τις ελεγκτικές αρχές των Δήμων και των Περιφερειών.

- Στο άρθρο 2 του νόμου περιλαμβάνεται ο ορισμός του υπαιθρίου εμπορίου. Στο νομοσχέδιο που είχε αναρτηθεί για δημόσια διαβούλευση και προηγήθηκε της ψήφισης του νόμου, ο αντίστοιχος ορισμός στην ουσία απαγόρευε την δραστηριότητα του υπαιθρίου εμπορίου σε ιδιωτικούς χώρους. Ο σημαντικός αυτός περιορισμός δεν ψηφίστηκε τελικά και δεν κατανοούμε τον λόγο. Η άσκηση του υπαιθρίου εμπορίου πρέπει και επιβάλλεται να πραγματοποιείται μόνο σε δημόσιους χώρους, ελεγχόμενους από τις τοπικές αρχές και αντίστοιχα να απαγορεύεται σε ιδιωτικούς, όπου είναι ανεξέλεγκτη.
- Περιορίζονται γενικώς οι υπαίθριες αγορές μπροστά από ομοειδή και μη καταστήματα αλλά ατυχώς δεν αποκλείονται από τα ιστορικά κέντρα των πόλεων. Ενόψει των πολλών προσπαθειών που πραγματοποιούνται για την αναβάθμιση και ανάδειξη των ιστορικών κέντρων των πόλεων (όπως τα open malls της ΕΣΕΕ), το υπαίθριο εμπόριο με την μορφή που πραγματοποιείται σήμερα στην χώρα δεν έχει θέση εκεί.
- Ιδιαίτερες αντιρρήσεις εκφράζουμε για την παράγραφο 2 του άρθρου 30 του ν. 4497/2017. Στο νομοσχέδιο αναφερόταν ρητά η επαναθεσμοθέτηση της ποσοτικής αναλογίας αδειών διάθεσης διαρκών προϊόντων και προϊόντων γης και θάλασσας. Ειδικότερα, η διάταξη ανέφερε ότι, η αναλογία πρωτογενών προϊόντων προς διαρκή καθοριζόταν σε 9 προς 1. Όπου δεν ίσχυε αυτή η ισορροπία, όταν εκκενώνονταν θέσεις, αυτές προβλεπόταν να αναπληρώνονται από τα προϊόντα γης και θάλασσας, μέχρι να επιτευχθεί το 9 προς 1. Δυστυχώς, η πρόνοια αυτή που θα επαναπροσδιόριζε τις λαϊκές αγορές ως κυρίως αυτό που είναι, δηλαδή αγορές διάθεσης προϊόντων γης και θάλασσας τελικώς δεν ψηφίστηκε και αντικαταστάθηκε από μία άνευρη, γενική και αόριστη διάταξη, σύμφωνα με την οποία δεν επιτρέπεται να αλλοιώνεται ο «χαρακτήρας» της λαϊκής αγοράς, ως προμηθευτή αγροδιατροφικών προϊόντων και ότι οι τοπικές αρχές θα πρέπει να

«μεριμνούν» για την διαφύλαξη αυτού ακριβώς του χαρακτήρα όταν εκδίδουν νέες άδειες. Φυσικά, η διάταξη, ως απλό γενικό ευχολόγιο, δεν επιτυγχάνει κανέναν σκοπό, αφού οι τοπικές αρχές, στον βωμό κυρίως της ψηφοθηρίας, την αναιρούν στην πράξη, πλημμυρίζοντας τις λαϊκές αγορές με βιομηχανικά προϊόντα και μετατρέποντάς τις σε διαρκή καθημερινά παραπάζαρα. Για το λόγο αυτό, ζητάμε πλέον την επαναφορά της αναλογίας 9 προς 1, όπως ακριβώς αναφερόταν στο σχέδιο νόμου, που από μόνη της θα εξορθολογήσει σε βάθος χρόνου όλο το πλαίσιο των λαϊκών αγορών.

- Οι λαϊκές αγορές θα πρέπει να μετακινηθούν εκτός των κεντρικών οδικών αξόνων, αρτηριών και οδών, μεγαλύτερων ή μικρότερων περιοχών ώστε να μην επηρεάζουν την ζωή και την λειτουργία του κεντρικού αστικού και οικοδομικού ιστού της κάθε περιοχής.
- Σε ότι αφορά τις εμποροπανηγύρεις, η ΕΣΕΕ θεωρεί ότι είναι πλέον καιρός να εκσυγχρονιστούν οι αναχρονιστικοί αυτοί θεσμοί με σκοπό την σταδιακή κατάργησή τους όπως είναι σήμερα, εκτός εκείνων που έχουν παραδοσιακά (εορταστικά) χαρακτηριστικά. Παράλληλα δεν θα πρέπει να ενθαρρύνεται η δημιουργία νέων. Εναλλακτικά, μπορεί να επιτρέπεται μόνο μία εμποροπανήγυρη ανά Δήμο/Δημοτική Κοινότητα/Τοπική Κοινότητα το χρόνο. Οι εμποροπανηγύρεις θα πρέπει και αυτές να πραγματοποιούνται εκτός των ιστορικών και εμπορικών κέντρων των πόλεων και κωμοπόλεων και να διαρκούν το πολύ μέχρι τρεις (3) ημέρες.
- Αναφορικά με τις χριστουγεννιάτικες και πασχαλινές αγορές, η ΕΣΕΕ θεωρεί ότι η μέγιστη διάρκειά τους δεν πρέπει να ξεπερνάει και στις δύο περιπτώσεις τις 5 ημέρες, ενώ θα πρέπει να καθορίζονται ρητά στις σχετικές αποφάσεις των δημοτικών συμβουλίων τα προσφερόμενα προϊόντα, με τήρηση της διάταξης ότι αυτά πρέπει να δικαιολογούν τον χαρακτήρα των ημερών. Εάν σε χριστουγεννιάτικη ή πασχαλινή αγορά διατίθενται και διαρκή είδη, άσχετα με τις αντίστοιχες γιορτές, θα πρέπει να παύει αμέσως η συνέχιση της λειτουργίας της.

- Σε ότι αφορά τις κυριακάτικες αγορές (παζάρια), η ΕΣΕΕ προτείνει να πραγματοποιούνται εκτός των ιστορικών και εμπορικών κέντρων των πόλεων και κωμοπόλεων, σε ελεγχόμενους δημοτικούς χώρους που θα αποτυπώνονται σε σχεδιάγραμμα, το οποίο θα ενσωματώνεται στην πρόταση του Δημοτικού Συμβουλίου προς την Περιφέρεια.
- Επιφυλάξεις εκφράζουμε για τις αγορές των καταναλωτών, τις οποίες σχεδιάζουν και οργανώνουν οι ενώσεις και συνεταιρισμοί καταναλωτών και οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις. Είναι γνωστές οι συνέπειες που είχαν τα περίφημα στα πρώτα χρόνια της κρίσης «κινήματα της πατάτας». Οι συγκεκριμένες «αγορές», ενώ είχαν διαφημιστεί ως απευθείας πωλήσεις στους καταναλωτές χωρίς μεσάζοντες, τελικά αποδείχθηκαν καλά οργανωμένα κερδοσκοπικά παζάρια λαθραίων προϊόντων αμφιβόλου ποιότητας, τα οποία διοχετεύονταν στην αγορά χωρίς κανένα παραστατικό, κλονίζοντας περαιτέρω τις εμπορικές επιχειρήσεις αλλά και την εμπιστοσύνη των καταναλωτών. Χρειάζεται προσοχή προκειμένου να αποφευχθούν παρόμοια φαινόμενα και οι καταναλωτικές αγορές θα πρέπει να ελέγχονται ώστε να μην καταλήξουν σαν αυτά τα κερδοσκοπικά παραπάζαρα.
- Στο άρθρο 39 του ν. 4497/2017 προβλέπεται μία νέα μορφή υπαιθρίου εμπορίου, συνυφασμένη με την άσκηση ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων (λούνα παρκ, πίστες αυτοκινητιδίων, τσίρκο, συναυλίες, επιδείξεις κλπ). Δεδομένου ότι σε αυτές τις δραστηριότητες μπορεί να συμμετέχει οποιοσδήποτε (και όχι μόνο οι επαγγελματίες του υπαιθρίου εμπορίου) και οι όροι διενέργειάς τους είναι ιδιαίτερα ελαστικοί, απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή τόσο ως προς την ίδρυσή τους όσο και ως προς τον έλεγχο του υπαιθρίου εμπορίου που ασκείται σε αυτές. Θεωρούμε ότι είναι προτιμότερο να υπόκεινται και αυτές οι κατηγορίες στις γενικές διατάξεις περί υπαιθρίου εμπορίου (από τις οποίες εξαιρούνται) αλλιώς μπορεί να αποτελέσουν όχημα για τους τοπικούς δήμους που δίνουν την σχετική άδεια, ώστε να μετατραπούν σε ασύδοτες αγορές που θα

διαθέτουν τα πάντα από τους πάντες, χωρίς παραστατικά και χωρίς κανέναν ποσοτικό ή ποιοτικό έλεγχο.

Εκτός των ως άνω, η ΕΣΕΕ, αντιλαμβανόμενη τις επιζήμιες συνέπειες τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τους καταναλωτές από τη συνεχή διόγκωση του παρεμπορίου και του λαθρεμπορίου καταθέτει πρόσθετες προτάσεις περιορισμού των εν λόγω άκρως ανησυχητικών φαινομένων. Πιο συγκεκριμένα, ενδείκνυται:

- Η κατάσχεση των παράνομων προϊόντων και προϊόντων απομίμησης κατά την είσοδό τους στη χώρα, μέσω της γενικευμένης χρήσης ειδικών μηχανημάτων, όπως τα "X-Ray scanners" και τα εξελιγμένα "Electromagnetic field container scanners" στις πύλες εισόδου (τελωνεία και μεγάλα λιμάνια). Η πρότασή μας αυτή έχει ήδη αρχίσει να υλοποιείται, όμως θα πρέπει γρήγορα να επεκταθεί σε όλα τα εισαγωγικά σημεία της χώρας.
- Ο τελικός περιορισμός της υπαίθριας διάθεσης μόνο σε προϊόντα γης και θάλασσας.
- Η κατάργηση της εξαίρεσης του υπαιθρίου εμπορίου από το πρόσφατα εισαχθέν περιβαλλοντικό τέλος για την πλαστική σακούλα.

4. Αναφορικά με την λειτουργία των Εκθέσεων

Με τον νόμο 4512/2018 επήλθαν σημαντικές τροποποιήσεις στο πλαίσιο διενέργειας και λειτουργίας των εμπορικών εκθέσεων. Τα σημεία που επισημαίνουμε και μας προβληματίζουν ιδιαίτερα είναι τα εξής:

- Στις διατάξεις που εισάγονται για την λειτουργία εκθέσεων (άρθρο 113) έχει αφαιρεθεί η απαιτούμενη διοικητική άδεια για τον οργανωτή και έχει αντικατασταθεί από μία απλή αναγγελία του προς τον Δήμο ή την Περιφέρεια. Θεωρούμε την παροχή της διοικητικής άδειας απαραίτητη για την ορθή τήρηση των διατάξεων του νόμου περί εκθέσεων και προϋπόθεση για συμμόρφωση με τις διατάξεις του ισχύοντος πλαισίου από την πλευρά των οργανωτών.

- Με την διάταξη του άρθρου 115 επιτρέπεται ρητά η διενέργεια λιανικών πωλήσεων μέσα στην έκθεση!!! Αυτονόητο είναι ότι, από την στιγμή που καταργείται η απαγόρευση των λιανικών πωλήσεων στις εκθέσεις, έχει πλέον ξεκινήσει η διαδικασία μετατροπής τους σε αυτόκλητα γιγάντια παζάρια, τα οποία μάλιστα θα λειτουργούν με απλή «αναγγελία» αντί για άδεια, με δραματικές συνέπειες για το οργανωμένο εμπόριο, που θα δει τον ήδη περιορισμένο τζίρο του να μειώνεται ακόμη περισσότερο.

Στην ουσία, με τις νέες διατάξεις, εισάγεται ένα σαφές πλαίσιο παράκαμψης των θετικών διατάξεων του ν. 4497/2017 για το υπαίθριο εμπόριο, αφού όσες μορφές ρυθμίζονται πλέον ή απαγορεύονται, μπορούν με ευκολία να καταφύγουν στο νέο καθεστώς για τις εκθέσεις.

5. Εξαγωγική δραστηριότητα

Για να προωθηθεί ο εξαγωγικός προσανατολισμός των μικρομεσαίων κυρίως επιχειρήσεων, απαιτείται μία σειρά μέτρων που θα τους επιτρέψουν την σχετική μετάβαση, ως εξής:

- Θα πρέπει να ξεκαθαριστεί ότι στην εξαγωγική δραστηριότητα συμπεριλαμβάνονται και οι εξαγωγές υπηρεσιών. Αναφερόμαστε συγκεκριμένα στις ναυπηγοεπισκευές, στο παραμεθόριο εμπόριο και στον εφοδιασμό πλοίων.
- Να διευθετηθούν άμεσα οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του κράτους σε εξαγωγικές επιχειρήσεις, κυρίως όσον αφορά στην επιστροφή του ΦΠΑ, ο χρόνος επιστροφής του οποίου υπερβαίνει κατά πολύ τα αντίστοιχα μέσα ευρωπαϊκά όρια, καθλώνοντας τον πλέον δυναμικό κλάδο της ελληνικής οικονομίας.
- Να δοθούν κίνητρα ώστε οι μικροεξαγωγικές επιχειρήσεις να γίνουν μικροεξαγωγικές. Η δράση της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου για τα clusters στο ηλεκτρονικό εμπόριο θα πρέπει να προσανατολιστεί προς αυτήν την κατεύθυνση.

- Να δημιουργηθούν ειδικές Οικονομικές Περιοχές (ΕΟΠ) σε παραμεθόριες περιοχές της χώρας και στα λιμάνια. Στις περιοχές αυτές θα υπάρχει ένα ειδικό φορολογικό καθεστώς και transit υπηρεσίες οι οποίες θα ενισχύσουν το διαμετακομιστικό εμπόριο. Αυτό που χρειαζόμαστε ως Έλληνες επιχειρηματίες για να ανοιχτούμε και σε άλλες αγορές είναι απλά μέτρα, φιλικά προς την επιχειρηματικότητα.

6. Εμπορική χωροταξία

Θεωρούμε ότι δεν πρέπει να μείνει καμιά γωνιά της χώρας χωρίς ρύθμιση της εμπορικής πολεοδομίας, η οποία, είτε μέσω του γενικού χωροταξικού σχεδιασμού, είτε μέσω των ρυθμιστικών πολεοδομικών σχεδίων, είτε μέσω του αυστηρού καθορισμού ορίων χρήσης γης, θα οριοθετήσει τις εμπορικές ζώνες και θα ρυθμίσει την υπό συγκεκριμένους όρους εγκατάσταση των εμπορικών επιχειρήσεων, χωρίς καμιά παρέκκλιση.

Επιβάλλεται να γίνει κατανοητό από όλους και κυρίως από την Πολιτεία ότι το θέμα της εμπορικής πολεοδομίας δεν είναι ένα απλό συνδικαλιστικό αίτημα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αλλά αίτημα περιβαλλοντικής ευαισθησίας, αισθητικής, κυκλοφοριακών προβλημάτων αλλά και κοινωνικής συνοχής - διατήρησης του πληθυσμιακού ιστού, ιδιαίτερα στις τοπικές κοινωνίες. Τα μέτρα που προτείνουμε να ληφθούν είναι τα εξής:

- Εκπόνηση ενός γενικού επιχειρηματικού χωροταξικού σχεδιασμού επάνω στα πρότυπα της ΓΕΩΒΑΣΗΣ της ΕΣΕΕ, ο οποίος θα θέτει τα όρια και τις αντοχές της κάθε αγοράς σε ότι αφορά την επιχειρηματική της επέκταση. Κατά τον τρόπο αυτό, θα διευκολυνθεί η έρευνα αγοράς από τους υποψήφιους επιχειρηματίες και θα τεθούν όρια στην άναρχη επιχειρηματική ανάπτυξη της κάθε περιοχής, η οποία, όπως η εμπειρία έχει πλέον δείξει, οδηγεί την επιχειρηματικότητα ανάγκης – φαινόμενο των χρόνων της κρίσης, στην αποτυχία.
- Γενίκευση της εφαρμογής του νόμου για την εμπορική χωροταξία, η οποία έχει εναρμονιστεί πλήρως με την νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (άρθρο 10 ν. 2323/1995). Ζητάμε την καταπολέμηση του

απαράδεκτου φαινομένου να αφήνουν οι Γενικοί Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων τις προβλεπόμενες από το νόμο προθεσμίες να περνούν άπρακτες, ώστε –παρακάμπτοντας το νόμο- να δίνουν το δικαίωμα στα υπερκαταστήματα να εγκαθίστανται στις διάφορες περιοχές, αγνοώντας τα επιχειρήματα των τοπικών κοινωνιών.

- Εθνικός σχεδιασμός για την δημιουργία εμπορικών επιχειρηματικών πάρκων.
- Υπαγωγή των Εμπορικών Κέντρων στην ισχύουσα για τα μεγάλα καταστήματα διαδικασία αδειοδότησης.
- Μαζί με την δημιουργία «Open Malls» σε όλη την επικράτεια, να χαρακτηριστούν τα παραδοσιακά εμπορικά κέντρα των πόλεων ως επιχειρηματικά και εμπορικά πάρκα, με σκοπό τη διατήρηση του παραδοσιακού χαρακτήρα των αγορών και συγχρόνως τη δημιουργία υποδομών ανάπτυξης των εμπορικών επιχειρήσεων.
- Κίνητρα για τη διατήρηση, την επαναφορά και την ανάπτυξη θεματικών αγορών στο εσωτερικό των κέντρων των πόλεων και σε συνοικίες, στις οποίες υπάρχει μεγάλος αριθμός κενών καταστημάτων.

7. Clustering και logistics στο Ηλεκτρονικό Εμπόριο

Ο συγκεκριμένος σχεδιασμός των clusters εμπορίας και διακίνησης προϊόντων ηλεκτρονικού εμπορίου θεωρούμε ότι πρέπει να έχει ως κύριο στόχο την εξωστρέφεια στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο πλαίσιο αυτό, οι στρατηγικοί μας στόχοι πρέπει να είναι οι εξής:

- Μείωση κόστους αποστολής μικροδεμάτων, κυρίως από μικρομεσαίες εμπορικές επιχειρήσεις, σε βασικές αγορές του εξωτερικού, εντός και εκτός Ε.Ε.
- Παροχή αξιόπιστων και προσιτών μεταφορικών υπηρεσιών σε εμπορικές επιχειρήσεις με έδρα απομακρυσμένες ή νησιωτικές περιοχές και ιδίως σε εκείνες που παρουσιάζουν τουριστικό ενδιαφέρον.
- Ενίσχυση του κλάδου των logistics, μέσω της αντιμετώπισης προβλημάτων που έχουν καταγραφεί κατά την εκπόνηση της Εθνικής

Αναπτυξιακής Στρατηγικής (κατακερματισμένη αγορά των logistics, χαμηλό επίπεδο εξωτερικής ανάθεσης για τις σχετικές υπηρεσίες, ελλιπής σύνδεση των εγκαταστάσεων logistics με τα κύρια μέσα μεταφοράς).

- Πληρέστερη αξιοποίηση του ηλεκτρονικού καναλιού πωλήσεων από εμπορικές επιχειρήσεις, καθώς και από επιχειρήσεις με εξειδικευμένο παραγωγικό αντικείμενο (αγροδιατροφικός τομέας ή μεταποίηση).
- Χωρική συγκέντρωση επιχειρήσεων ή μεμονομένων δραστηριοτήτων τους σε οργανωμένους υποδοχείς επιχειρηματικής δραστηριότητας και ανάπτυξη κοινών τεχνικών υποδομών (ΤΠΕ, αποθήκευση).
- Προώθηση εξωστρέφειας – συνεργασία με διαδικτυακές πλατφόρμες.

Παράλληλα, οι δράσεις που απαιτούνται είναι οι κάτωθι:

- Ανάπτυξη υποδομών αποθήκευσης - διαμετακομιδής.
- Έρευνα και ανάπτυξη εφαρμογών ηλεκτρονικού εμπορίου – συνεργασία με ερευνητικούς φορείς & ινστιτούτα.
- Ηλεκτρονικοποίηση λειτουργιών υφιστάμενων εμπορικών επιχειρήσεων (μέσω ενιαίας πλατφόρμας ή ανάπτυξης επιμέρους εφαρμογών).
Ανάπτυξη κοινών διοικητικών, τεχνικών και πληροφοριακών υποδομών (π.χ. server clustering, συστήματα διαχείρισης αποθήκης και παραγγελιών, 3PL logistics).
- Αξιοποίηση λύσεων e-logistics.
- Ηλεκτρονική τιμολόγηση.
- Θεσμοθέτηση απλοποιημένων διαδικασιών και συντελεστών ΦΠΑ στην ΕΕ για το ηλεκτρονικό εμπόριο.
- B2B συνεργασία με μεταφορικές επιχειρήσεις εκτός cluster.

Στην διασυνοριακή μεταφορά από την χώρα μας προς κυρίως την Ευρώπη, δραστηριοποιούνται πολλές εταιρείες τόσο εγχώριες (ACS, Speedex, Γενική, ΕΛΤΑ-EMS κτλ.) όσο και πολυεθνικές (DHL, UPS, FEDEX κλπ.), οι οποίες έχουν από μακρού επενδύσει σε υποδομές εξυπηρέτησης των πελατών τους για διασυνοριακές μεταφορές, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα την αεροπορική υπηρεσία της DHL, η οποία και έχει καταφέρει να συγκεντρώσει ικανό όγκο

αποστολών, που επιτρέπει να παρέχει μία ανταγωνιστική τιμή για παράδοση την επόμενη ημέρα σε όλες τις ευρωπαϊκές πόλεις. Η υπηρεσία που προσφέρουν τα ΕΛΤΑ αναφέρεται σε οδική μεταφορά και διανομή με το ευρωπαϊκό δίκτυο EMS, η οποία όμως είναι ανταγωνιστική της οδικής μεταφοράς που προσφέρει η ACS (ACS-Euro5 σε συνεργασία με την DHL) και η ίδια η DHL (DHL-Economy-Cargo). Η κοινή επιλογή λοιπόν του κομματιού της μεταφοράς στα ΕΛΤΑ είναι καταρχάς προβληματική και θα ήταν καλό να οριστούν οι προδιαγραφές - ανάγκες και να ζητηθεί από τις εταιρείες να μειοδοτήσουν ατύπως για την τιμή και αντίστοιχα να πλειοδοτήσουν για τις προσφερόμενες υπηρεσίες, όχι μόνο ως προς το κομμάτι της μεταφοράς αλλά ως προς όλα τα κομμάτια (logistics κλπ).

Για το ελληνικό ηλεκτρονικό εμπόριο είναι αυτονόητα σημαντική μια τέτοια δομή καθώς θα συνέβαλε σε ανάλογο ποσοστό στην αποκλιμάκωση ενός από τα κύρια εμπόδια διασυνοριακού εμπορίου στη χώρα μας, δηλαδή του κόστους και του χρόνου αποστολής. Ένα επιτυχημένο cluster προϋποθέτει την προσέλκυση και την συμμετοχή ηλεκτρονικών επιχειρήσεων με τους απαραίτητους όγκους αποστολών.

Είναι μεγάλη ευκαιρία με την δημιουργία ενός τέτοιου είδους cluster να προωθηθεί το τουριστικό εμπόριο, το οποίο περιορίζεται σήμερα σε πωλήσεις προϊόντων μικρού όγκου και στερείται πωλήσεων σε προϊόντα μεσαίου - μεγάλου όγκου και μεσαίου - μεγάλου βάρους που λόγω της δυσκολίας μεταφοράς τους, οι τουρίστες αποφεύγουν να αγοράσουν. Μία δομή που θα μπορούσε να αναλάβει την αποστολή στην πόρτα του τουρίστα πλειάδας τουριστικών και μη προϊόντων, αξιόπιστα και γρήγορα, θα αύξανε γεωμετρικά τις πωλήσεις του τουριστικού και εμπορίου της χώρας, βοηθώντας στην πράξη τις πολύ μικρές και μικρές ελληνικές επιχειρήσεις να μετατραπούν από micro importers σε micro exporters.

8. Χρηματοδότηση - ρευστότητα

Οι μικρές εμπορικές επιχειρήσεις βιώνουν σήμερα μια πρωτόγνωρη οικονομική συγκυρία που θέτει σε κίνδυνο την ίδια τη βιωσιμότητά τους. Η

περιορισμένη πρόσβαση στη τραπεζική χρηματοδότηση, η αδυναμία να ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους, η απαξίωση της συναλλακτικής πρακτικής - εμπορική πίστη/επιταγές, η φορολογική επιβάρυνση και η μείωση της ζήτησης έχουν προκαλέσει πραγματική ασφυξία στην αγορά. Δυστυχώς τα τελευταία δύο χρόνια τα βασικά εργαλεία που διαθέτει το κράτος για την ενίσχυση επιχειρήσεων δεν έχουν φέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Η ΕΣΕΕ έχει εγκαίρως επισημάνει τις αστοχίες στο σχεδιασμό προγραμμάτων και έχει υποβάλει σειρά προτάσεων για την ουσιαστική ενίσχυση των μικρών επιχειρήσεων της χώρας, ως εξής:

- Μείωση του κόστους χρηματοδότησης (επιτοκίων χορηγήσεων) των επιχειρήσεων και εναρμόνισή τους με τα ευρωπαϊκά μέσα επίπεδα. Το εγγώριο επιχειρείν καλείται να δραστηριοποιηθεί και να επιβιώσει σε ένα διεθνές περιβάλλον, κάτω από μη ευνοϊκές συνθήκες, καταβάλλοντας δυο και τρεις φορές υψηλότερο τίμημα σε σύγκριση με τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.
- Εφαρμογή κοινής τιμολογιακής πολιτικής των τραπεζών, όσον αφορά στις επιβαλλόμενες προμήθειες/χρεώσεις, μεταξύ μεγάλων επιχειρήσεων και ΜΜΕ, προκειμένου να διασφαλίζονται όροι ισότιμης μεταχείρισης. Οι τραπεζικές χρεώσεις θα πρέπει να μειώνονται περαιτέρω, όταν καταγράφεται αύξηση των καταγεγραμμένων, μέσω POS, πωλήσεων/τζίρων (χρεωστικές, πιστωτικές κάρτες). Ο εξορθολογισμός/μείωση των ήδη εφαρμοζόμενων προμηθειών σε πληθώρα τραπεζικών εργασιών, αποτελεί επιτακτική ανάγκη, από την στιγμή που οι ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις καλούνται να επωμιστούν διαχρονικά ένα δυσανάλογα υψηλό χρηματοοικονομικό κόστος.
- Αναβάθμιση του ρόλου της ΕΤΕΑΝ ΑΕ, νυν Αναπτυξιακής Τράπεζας, προκειμένου να διαδραματίσει τον επιτελικό ρόλο για τον οποίο έχει συσταθεί. Το τέλμα στο οποίο έχουν περιέλθει οι πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις πρέπει να λάβει τέλος, μέσω της βοήθειας και της τεχνογνωσίας που μπορεί να προσφέρει στην πραγματική οικονομία

η Αναπτυξιακή Τράπεζα. Ο σχεδιασμός ευέλικτων προγραμμάτων που προσαρμόζονται στις ανάγκες της αγοράς και δη εκείνων που αναφέρονται σε εγγυοδοτικά προϊόντα με ταυτόχρονο περιορισμό των ζητούμενων εξασφαλίσεων, η χορήγηση μικροπιστώσεων με ευνοϊκούς όμως όρους και όχι με τα παράλογα υφιστάμενα επιτόκια που ξεπερνούν τα επίπεδα του 10% και ο περιορισμός των υπαρχουσών αγκυλώσεων/γραφειοκρατικών διαδικασιών, πρέπει να τεθούν σε πρώτο πλάνο, προκειμένου να επιλυθούν δομικά προβλήματα που ταλανίζουν επί δεκαετίες τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

- Μια σημαντική παράλειψη που αδικεί τον εμπορικό κόσμο της χώρας είναι ο αποκλεισμός των εμπορικών επιχειρήσεων από τον Αναπτυξιακό Νόμο και τα περισσότερα επιδοτούμενα προγράμματα του ΕΣΠΑ. Ειδικότερα θεωρούμε ότι, ο Αναπτυξιακός Νόμος ως εργαλείο ανάπτυξης μπορεί και πρέπει να περιλαμβάνει εμπορικές επιχειρήσεις ιδιαίτερα σε μια εποχή που ο εξαγωγικός χαρακτήρας των επιχειρήσεων αποτελεί βασική διέξοδο από την κρίση. Επίσης είναι σημαντικό να σχεδιαστεί και να εφαρμοστεί επενδυτικό πρόγραμμα με άμεση επιδότηση επιχειρηματικών σχεδίων εμπορικών επιχειρήσεων ή επιδότηση επιτοκίου δανεισμού, ώστε να τονωθούν οι επενδύσεις στον εμπορικό κλάδο.
- Επιτακτική ανάγκη αποτελεί η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη μείωση ή και εξάλειψη του γραφειοκρατικού κόστους που αποτελεί σημαντικό αντικίνητρο για την επιχειρηματικότητα. Η γραφειοκρατία σήμερα αποτελεί την βασική επιβάρυνση στο κόστος των επιχειρήσεων από την ίδρυση τους έως και την καθημερινή επαφή τους με το κράτος. Το πρόβλημα αυτό, αν και διαχρονικό, στη σημερινή συγκυρία οδηγεί πολλές επιχειρήσεις στο κλείσιμο. Με λίγα λόγια, η απλοποίηση διαδικασιών μπορεί σήμερα να κρίνει την ίδια την επιβίωση των επιχειρήσεων και άρα πρέπει να αποτελεί βασική προτεραιότητα.